

Radyoloji Ünitelerinin düzenlenmesi

Prof. Dr. Nail Bulakbaşı

- Verimli ve ekonomik çalışma için temel koşullardan biri iyi düzenlenmiş ünitelerdir.
- Yeni bir departmanın dizaynı, inşaat yapımından uzun zaman önce yapılmış olmalıdır.
- Planlama aşamasında, deneyimli kişilerin fikirleri ışığında,
 - hasta yoğunluğu,
 - hasta akış şemaları,
 - kullanılacak donanım ve diğer kaynaklar dikkate alınmalıdır.
- Planlamada kimler yer almalı ??
- İdeal şartlarda planlamada yer alması gereken kişiler:
 - Radyolog,
 - Baş Teknisyen,
 - Mimar,
 - Radyasyon Fizikçisi,
 - Donanım firmaları temsilcileri, mühendisler
 - Hastane yönetimi.
- Departmanın büyüklüğü?

- Uygun bir departmanın büyüklüğünü planlarken en önemli kriter gelecekteki aktivitenin tahmin edilmesidir.
 - Yıllık hasta sayısı,
 - Yıllık tetkik sayısı,
 - Hasta yatak sayısı,
 - Poliklinik / Yatan hasta oranı,
 - Cihaz yükü.
- Ortalama olarak yıllık 5000 tetkik için bir röntgen çekim odası ayrılmasının uygun olacağı önerilmektedir.
- Benzer şekilde her 50 yatak sayısı için 1 çekim odası olması önerilmektedir.
- Departman hastanenin neresinde olmalı?
 - Radyoloji departmanlarının çoğunluğu hastane binalarının zemin katında yer almaktadır. Bunun nedenleri:
 - Cihazların ve koruyuculu duvarların ağırlığını taşımaya uygun olması,
 - Acil servis ve polikliniklere yakınlık
 - Diğer laboratuarlara yakınlık.
- Modern mühendislik teknikleri, radyoloji departmanlarının istenilen bir katta olabilmesine imkan vermektedir.
- Üst katlarda bariyerlerin azaltılabilmesi gibi avantajlar da mevcuttur.
- Nasıl bir departman?

- Radyoloji departmanları, oda içi ve odalar arası düzenlemenin gerekli olduğu birçok alt birimden oluşur.
- Bu alt birimlerin boyut ve dizaynları, departmanın bulunacağı hastanenin büyüklüğüne göre değişebilir, ancak bazı ünitelerin temel düzenleme prensipleri her yerde aynıdır.
- Radyoloji departmanlarının belkemiği **radyografi-floroskopi** üniteleridir.
- Radyoskopi odaları karanlık odaya yakın planlanmalı ve oda içinde mutlaka tuvalet olmalıdır.
- Tüpler, mümkün olduğunca personel veya hastaların sürekli durduğu bölümlere yönlendirilmemelidir.
- Duvarlar gerekli koruyucu bariyerler içermeli ya da uygun kalınlıkta yapılmalıdır.
- Departmanın genel dizaynı yapılırken en önemli kriter, teknisyen ve radyologların hareket şemalarıdır.
- İkinci planda hasta hareket şemaları gelir.
- Radyografi odalarındaki kumanda konsolu, kurşun bariyer arkasında bulunmalı, bu alan birkaç kişi alacak ve kaset saklanacak kadar büyük olmalıdır.
- Ayrıca bariyerde, yeterince geniş (yaklaşık 25 cm) kurşunlu camdan pencere olmalıdır.
- Çekim odalarının, koridor ve personel odalarının geniş olması, hem radyasyon maruziyetini azaltmakta, hem de çalışanların moralini ve etkinliğini arttırmaktadır.
- Bu nedenle kullanım alanları planlanırken mümkün olan en geniş alanlar ayrılmalıdır.
- Ayrıca geniş odalar gerektiğinde başka ünitelere daha rahat çevrilebilir.

- Her departmanda **gerekli** diğer odalar:
 - Karanlık oda, (tarihe karışmakta?)
 - Rapor odası, konsültasyon odası vb.
 - Arşiv odası, (tarihe karışmakta?)
 - Depo.

- Ayrıca departmanın büyüklüğüne göre:
 - Bekleme odaları,
 - Hasta soyunma odaları,
 - Doktor, teknisyen, personel odaları.

- Departmanın büyüklüğüne göre,
 - US odaları,
 - BT odası,
 - MRG odası,
 - Anjiyografi,
 - Mamografi.

- Karanlık oda (yakında tarihe karışacak ?????) yerleşim yeri, hareket şemalarına göre en uygun yere konmalı, su tesisatı ve drenaj boruları olmalıdır. Havalandırma yeterli olmalıdır. İmkan var ise giriş kademeli olabilir.

- Tüm bu düzenlemeler yapılırken de departmanın ömrünün 5-10 yıl civarında olacağı ve gelişen yeni teknolojilere ayak uydurabilmek için bir takım değişikliklerin gerekli olacağı unutulmamalıdır.

